

*"A hagyományt nem ápolni kell, hisz nem beteg, nem is őrizni, mert nem rab.
Hagyományaink csak akkor maradhatnak meg, ha megéljük őket."
/Sebő Ferenc/
„Tradiciju ne treba njegovati jer nije bolesna, ne treba ju ni čuvati jer nije zatvorenik.
Naše tradicije mogu opstati samo ako ih živimo.”*

OBRTNIČKI KURIKULUM (NASTAVNI PLAN I PROGRAM)

5-7. razred

Godišnji broj sati: 36 (tjedno 1x45 minuta)

Razvojni ciljevi:

Cilj obrtništva aktivno je sudjelovanje u radu te kreiranje potrebe za stvaranjem i očuvanjem vrijednosti. Upoznavanje tradicionalne narodne kulture, ugrađivanje tradicionalnih vrijednosti iz prošlih vremena u današnje umjetničke forme. Pomoću aktivnosti izrade različitih predmeta krug djelovanja povezan je s njegovanjem i prenošenjem nacionalnih tradicija. Naš cilj je skladan suživot s okolinom i stvaranje što prirodnijeg pristupa kroz poznavanje i korištenje prirodnih materijala. Upoznavanje i korištenje različitih alata. Tradicionalni načini izrade kao i upotreba novih kreativnih tehnika i tehnologija koje se koriste u radionicama pružaju velike mogućnosti pomoću kojih će učenici upoznati oba načina uporabe materijala te proživjeti iskustvo stvaranja nečega novoga i kao pojedinci i kao dio zajednice.

Jedna od najvažnijih komponenti integracije u društvo izbor je karijere. Naš je cilj omogućiti mladim ljudima integriranje svojega osobnog iskustva u obrtništvo prilikom odabira karijere. Program nudi široki raspon informacija koje će učenicima pomoći pri odabiru prave karijere za njihovu budućnost. Da bi donijeli ispravnu odluku, učenici moraju poznavati sebe i svoje vještine te imati odgovarajuće informacije o tržištu rada. Pri odabiru karijere nužno je da su mladi dobro upoznati s različitim zanimanjima kao i da su im stručnjaci pojedinih struka dostupni za pomoć.

Aktivnosti ovoga programa ne ograničavaju se samo na učionice - stečena znanja učenicima će nesumnjivo biti korisna i u svakodnevnom životu.

Obrada nastavnoga gradiva vezuje se uz obilježavanje kalendarskih blagdana te istaknutih datuma.

Zadaci:

- Razvijanje otvorenosti prema tradicionalnim obrtničkim djelatnostima.
- Razvijanje nacionalne svijesti i ljubavi prema domovini, poštivanje nacionalne baštine kroz upoznavanje s tradicijom.
- Obrazovanje za buduće tržište rada kroz stvaranje i očuvanje vrijednosti.
- Razvijanje kreativnosti, vještine ručnog rada i konstrukcije, produbljivanje smisla za estetiku.
- Razvijanje spretnosti, smisla za tehničku kulturu te mašte potrebne za dizajniranje i kreiranje.
- Otkrivanje mogućnosti samoostvarenje i vlastitog izričaja kroz obrtničke djelatnosti i različite zanate.
- Upoznavanje s različitim zanimanjima i obrtima, profesionalna orijentacija.
- Primjena modernih tehnologija u obrtničkim djelatnostima u suradnji s hrvatskim partnerima. Korištenje laserskog rezača te 3D pisača.

Tematska jedinica	Moderne tehnologije	Okvirni broj sati: tijekom cijele godine (kod hrvatskih partnera)
Prethodno znanje	Informatičko znanje na korisničkoj razini.	
Odgojno-obrazovni ciljevi nastavne jedinice	Primjena moderne tehnologije u obrtničkim zanimanjima. Poznavanje i korištenje laserskog rezača i stroja za graviranje. Poznavanje i korištenje 3D pisača. Poznavanje ispravnog i sigurnog rukovanja strojevima. Usvajanje pravila zaštite na radu. Poznavanje opasnosti vezanih uz planirane djelatnosti. Modeliranje, lasersko rezanje, graviranje, profesionalna orijentacija.	
Znanja i vještine		Korelacija
Poznavanje i korištenje besplatnog (otvorenog) programa Inkscape. Trodimenzionalna računalna grafika. Poznavanje i korištenje otvorenog internetskog softvera Tinkercad. Poznavanje i korištenje laserskog rezača i stroja za graviranje. Upotreba 3D pisača. Modeliranje (izrada kutije za nakit, kutije za sapun), graviranje (na staklu, keramici, drvetu, papiru, pamuku), lasersko rezanje (izrada loga).		<i>Informatika: računalna grafika</i>
Ključni pojmovi/ pojmovi	Lasersko rezanje, graviranje, modeliranje, 3D tiskanje, računalna grafika.	

Tematska jedinica	1. Prirodni okoliš, materijali iz okoliša. Klasifikacija materijala korištenih na satovima obrtništva (rukotvorine).	Okvirni broj sati: 2
Prethodno znanje	Ispitivanje materijala (sirovina) i njihovih svojstava, iskustvo. Struktura biljaka (drveća) i sastavni dijelovi biljaka (listovi, kora, plodovi), oblik i boje.	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	Poznavanje materijala iz prirodnog okoliša, alata i tehnologija, stjecanje iskustva. Razumijevanje svojstava i načina korištenja materijala te razumijevanje njihove međusobne povezanosti. Dizajniranje, crtanje, skiciranje. Poznavanje potencijalnih opasnosti vezanih uz pojedine djelatnosti, pravila zaštite na radu.	
Znanja i vještine		Korelacija
Poznavanje osnovnih materijala/sirovina. Poznavanje prirodnih i ekoloških materijala, načina njihova iskorištavanja. Prikupljanje i promatranje dijelova biljaka. Izrada otisaka od lišća. Izrada figura od prirodnih materijala. Poznavanje mogućnosti recikliranja otpada.		<i>Poznavanje zavičaja, etnografija, mađarska književnost: Narodna poezija i uvjerenja vezana uz prirodu (materijale, pojave).</i>

Ključni pojmovi/ pojmovi	Sirovina, drvo, plodovi, komušina, filc, papir, glina, tekstil, vosak, pčelinji vosak, boja, vuna, perle, fizička svojstva, tehnologija, proizvodnja, proizvod, planiranje, uzorak, označavanje, vrste označavanja, veličina, mjerenje, omjeri, nacrt, skica, maketa, model, količina materijala, trošak, pravilo, izvori opasnosti.
-----------------------------	--

Tematska jedinica	2. Djelatnost izrade predmeta. Vrste alata za izradu rukotvorina, njihovo skladištenje, čišćenje.	Okvirni broj sati:1
Prethodno znanje	Uočavanje razlika između prirodnog i umjetnog okruženja. Sigurna upotreba alata, iskustva.	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	Uočavanje svojstava predmeta, analiza. Sigurno rukovanje osnovnim obrtničkim alatima, po potrebi pomaganje kolegama pri njihovu korištenju, paziti na njihovo ispravno čišćenje i pohranjivanje. Prepoznavanje predmeta i oblika nastalih čovjekovim djelovanjem. Održavanje radnog okoliša. Formiranje mišljenja o pojedinim strukama, djelatnostima.	
Znanja i vještine	Korelacija	
Poznavanje raznolikosti predmeta i alata, upotrebne, ukrasne i darovne namjene predmeta. Kategoriziranje predmeta, materijala, namjena, njihovih uloga u svakodnevnom životu. Poznavanje i izrada predmeta karakterističnih za pojedine važne datume (jaslice, pokladna maska). Mogućnosti oblikovanja i iskorištavanja materijala. Razlikovanje i uspoređivanje drevnih i današnjih predmeta.	<i>Tehnička kultura: Alati za obrtnike. Poznavanje zavičaja, glazbena kultura, književnost: Važni datumi, običaji.</i>	
Ključni pojmovi/ pojmovi	Svojstva predmeta: masa, veličina, struktura, proporcije, dijelovi, boje, oblici. Promatranje, usporedba, analiza. Važni datumi.	

Tematska jedinica	3. Narodni običaji. Obiteljski blagdani.	Okvirni broj sati: tijekom cijele godine
Prethodno znanje	Različiti sadržaji vezani uz razrednu nastavu (glazbena kultura, mađarski jezik i književnost, priroda i društvo) kao i sadržaji koji se pojavljuju u raznim područjima pisanog izražavanja.	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	Upoznavanje tradicija proslave važnih dana, slavljeničke tradicije, narodnih običaja vezanih uz življenje ljudi i tradiciju društvenog rada (npr. žetve, komušanje) i druge društvene	

	<p>prigode u zajednici (npr. sajmovi i ispraćaji). Uočavanje razlika između običnih radnih dana i blagdana, razvijanje svijesti o važnosti blagdana.</p> <p>Pristojnost darivanja (komu, kada, što i kako dati).</p>
Znanja i vještine	Korelacija
<p>Važni datumi, značaj narodnih običaja, uloga zajednice, važnost poznavanja priprema za pojedine blagdane u životu seljaka.</p> <p>Obiteljski blagdani, obilježavanje faza ljudskoga života tj. življenja (rađanje, krštenje, vjenčanje, pogreb).</p> <p>Vjerski blagdani (Božić, Uskrs, Duhovi)</p> <p>Narodni običaji vezani uz važne datume (pohod maškara, Sveta Lucija, Ivanje)</p> <p>Praznici vezani uz gospodarstvo (žetvene svečanosti, berbe, pastirski praznici, tkalci).</p> <p>Svakodnevno i praznično odijevanje.</p> <p>Darivanje. Kako lijepo umotati dar?</p> <p>Rodbinske i generacijske veze u obitelji.</p>	<p><i>Poznavanje zavičaja, mađarska književnost, glazbena kultura: Važni datumi, blagdanski običaji. Izrada predmeta vezanih uz obilježavanje važnih datuma, običaji, vjerovanja, narodna poezija koja se vezuje uz te predmete. Povijest, etika: Obitelj, dom. Pojedinac i zajednica.</i></p>
Ključni pojmovi/ pojmovi	<p>Blagdan, važni datum, narodni običaj, poklade, maškare, mimohod maškara, Duhovi, Sveta tri kralja, žetva, berba, pređa, perušanje, komušanje, sajam, pastirski blagdani, krštenje, djevojački/momački život, vjenčanje, dar, Advent, Božić, Uskrs, post. Obiteljsko stablo, obiteljska povezanost.</p>

Tematska jedinica	4. Pređa i tekstil: vezenje, šivanje, batik, tkanje, predenje, pletenje.	Okvirni broj sati: 5
Prethodno znanje	<p>Poznavanje alata/sredstava za ručno šivanje i vezenje (igla za šivanje, igla za vezenje, konac za šivanje, konac za vezenje, krojačke škare, napršnjak). Domaći tekstili. Narodne nošnje.</p>	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	<p>Poznavanje materijala: prirodni materijali – lan, konoplja, pamuk, vuna, svila; umjetni materijali – umjetna vlakna.</p> <p>Uloga šivanja. Uočavanje svojstva materijala za šivanje i vezenje. Vez na narodnoj nošnji i ručnim radovima u stanu.</p> <p>Materijal i postupci za bojanje tekstila.</p> <p>Područja korištenja tkanja i predenja.</p> <p>Uočavanje materijala kod tkanja, predenja.</p> <p>Razvijanje kreativnosti.</p> <p>Upoznavanje s tekstilima strukama, profesionalna orijentacija.</p>	
Znanja i vještine	Korelacija	
<p>Osnovni šavovi (punjenje, bodovi, rubovi), ukrasni šavove (ubod, lančani bod, ravni šav, križni šav, goblen). Vježbanje.</p> <p>Izrada uzoraka.</p>	<p><i>Poznavanje zavičaja, mađarska književnosti,</i></p>	

<p>Izrada različitih <u>batik</u> uzoraka. Pletenje uz pomoć stalka, izrada traka. Višeslojne tehnike pletenja: ravno i kružno pletenje. Izrada tkanina iz pređe. Osnove tkanja - tkanje na okviru. Pribor za ručno tkanje: okvir za tkanje, rama, osnovni materijal (pređa), alati i sredstva za pletenje (osnova, potka, igla).</p>	<p><i>etnografija, glazbena kultura: Mađarska narodna nošnja. Vezovi različitih mađarskih regija.</i></p>
<p>Ključni pojmovi/ pojmovi</p>	<p>Materijal, sirovina, veličina, mjerenje, šivanje, batik, tkanje, tkalački stan, pređa, stalak, pletenje, pređenje, prirodni materijali, umjetni materijali. Narodne nošnje, narodni vez.</p>

<p>Tematska jedinica</p>	<p>5. Osnove rada s glinom. Narodna keramika, lončarstvo, rad na lončarskom kolu.</p>	<p>Okvirni broj sati: 5</p>
<p>Prethodno znanje</p>	<p>Glineni predmeti u našem domu. Narodno lončarstvo, keramika. (pločice, posude, lonci) Pozitivni, negativni predlošci.</p>	
<p>Odgojno obrazovni ciljevi tematske jedinice</p>	<p>Upoznavanje sredstava i alata za modeliranje materijala. Osnove izrade keramike, svojstva iskorištenog materijala, tehnologija izrade. Planiranje rada, skiciranje. Pridržavanje ispravnih postupaka rada. Postupci: obrada gline, postupci oblikovanja, sušenje, glazura, pečenje. Glavne smjernice zaštite na radu. Ispunjavanje estetskih zahtjeva oblika i ukrašavanja. Razvijanje kreativnosti. <u>Upoznavanje sa strukom lončara i keramičara, profesionalna orijentacija.</u></p>	
<p>Znanja i vještine</p>	<p>Korelacija</p>	
<p><u>Izrada ukrasa za božićno drveće od tijesta ili sode bikarbone (porculanski gips).</u> Upoznavanje s glinom. Miješanje mase, izrada jednostavnih predmeta od mase. Obrada gline, izrada malih glinenih plastika. Pozitivni, negativni predlošci od gipsa. Ukrašavanje otiscima. Osnovne tehnike oblikovanja na lončarskom kolu. Glina u boji, bojanje mase. Površinsko ukrašavanje, glazura.</p>	<p><i>Poznavanje zavičaja, etnografija: Mađarsko narodno lončarstvo. Umjetnost lončarstva (keramičarstva). Božićno i uskršno darivanje.</i></p>	
<p>Ključni pojmovi/ pojmovi</p>	<p>Glina, lončarstvo, keramičar, keramika, pečenje, predložak, pozitivni / negativni uzorak, glazura, porculanski gips, utiskivanje uzoraka.</p>	

<p>Tematska jedinica</p>	<p>6. Izrada svijeća. Bojanje jaja.</p>	<p>Okvirni broj sati: 4</p>
---------------------------------	--	------------------------------------

Prethodno znanje	<p>Čovječanstvo koristi svijeće već više tisuća godina.</p> <p>Upotreba svijeća u različitim životnim prigodama (rođendan, krštenje, molitva, Svi sveti).</p> <p>Jaje kao izvor hranjivih tvari.</p>
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	<p>Simbolična značenja svijeće (svjetlo, vjera, život).</p> <p>Opasnosti otapanja voska. Nije dozvoljeno pregrijavanje voska zbog opasnosti od dima i zapaljivosti.</p> <p>Jaje kao izvor novog života.</p> <p>Prirodne boje (ljuska od luka, cikla, orahova ljuska, bazgine bobice).</p> <p>Razvijanje kreativnosti.</p>
Znanja i vještine	Korelacija
<p>Tehnike i mogućnosti izrade svijeća (namakanje svijeća, svijeće od voska, izlijevanje svijeća)</p> <p>Namakanje i oblikovanje svijeća uvijanjem.</p> <p>Ukrašavanje svijeća salvetama i masnim papirom uz pomoć sušila za kosu.</p> <p>Ukrašavanje svijeća decoupage tehnikom.</p> <p>Puhanje jaja.</p> <p>Bogata tradicija motiva za ukrašavanje jaja.</p> <p>Pisanje voskom po pisanicama.</p> <p>Ukrašavanje otiscima lišća.</p> <p>Ukrašavanje grebanjem.</p>	<p><i>Književnost, poznavanje zavičaja, etika, glazbena kultura: Adventsko paljenje svijeća.</i></p> <p><i>Uskrsni narodni običaji.</i></p>
Ključni pojmovi/ pojmovi	<p>Vosak, fitilj, parafinske granule, boja za svijeće, kalup, zagrijavanje, hlađenje, decoupage.</p> <p>Pisaljka, pčelinji vosak, razdjeljivači, grebanje površine, ostavljanje otisaka pomoću lišća i cvijeća.</p>

Tematska jedinica	7. Priprema jela: Pečenje kruha i medenjaka, mošt. Dubljenje i rezbarenje bundeve.	Okvirni broj sati: 4
Prethodno znanje	<p>Mjere zaštite u kuhinji.</p> <p>Sigurno korištenje jednostavnih kuhinjskih pomagala, kulturno korištenje pribora za jelo.</p> <p>Poznavanje jela i prehrambeni običaji koji se vezuju uz pojedine blagdane.</p> <p>Poznavanje sirovina.</p>	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	<p>Preuzimanje odgovornosti za vlastite postupke i posljedice tih postupaka.</p> <p>Međusobna suradnja za vrijeme zajedničkog rada.</p> <p>Razvijanje učinkovitosti, poduzetnosti i produktivnosti.</p> <p>Prepoznavanje i definiranje radnih zadataka vezanih uz prehranu, pripremu jela i namirnice.</p> <p>Opisivanje iskustava vezanih uz svojstva namirnica potrebnih za pripremu pojedinih jela te njihovu transformaciju tijekom pripreme hrane.</p>	

	<p>Razvijanje osjećaja za moguće opasnosti pri kuhinjskim aktivnostima s naglaskom na sigurnost, disciplinu i pažnju.</p> <p>Ulaganje truda kako bi se ostvarila čista okolina, kulturno objedovanje.</p> <p>Upoznavanje pekarske, slastičarske, kuharske i konobarske struke, profesionalna orijentacija.</p>
Znanja i vještine	Korelacija
<p>Pečenje kruha Suvremena, zdrava prehrana. Kruh od cjelovitih žitarica koji ima više vlakana, bjelančevina, vitamina i minerala. Poznavanje sastojaka, određivanje količina. Postupci pri pečenju kruha.</p> <p>Priprema mošta Čišćenje, odvajanje, lomljenje, prešanje sirovine (grozdovi grožđa).</p> <p>Izrada medenjaka Poznavanje sastojaka, točno mjerenje količina po zadanoj recepturi. Proces izrade tijesta (gnječenje, razvlačenje, tapkanje). Ukrašavanje gotovih medenjaka. Pranje posuđa za pripremu. Čišćenje kuhinje. Optimalno iskorištavanje sastojaka, minimiziranje otpada, prepoznavanje i odvajanje otpada.</p> <p>Izrada svjetiljke/lampaša od bundeve.</p>	<p><i>Priroda i društvo:</i> <i>Hranjive tvari, zdrava prehrana. Bolesti vezane uz prehranu. Sredstva za dezinfekciju i pranje.</i></p> <p><i>Matematika: Masa i volumen.</i></p> <p><i>Poznavanje zavičaja, etnografija: Žetvene svečanosti, narodni običaji. Mjesec novog kruha. Narodni običaji vezani uz berbu grožđa. Božićno darivanje</i></p>
Ključni pojmovi/ pojmovi	Jela, prehrana, zdrava prehrana, pečenje, serviranje, pranje posuđa, čuvanje hrane, konzerviranje namirnice (hrana), ostaci hrane, otpaci, potrošnja, štednja materijala, štednja energije, štednja vode, odvajanje otpada.

Tematska jedinica	8. Izrada nakita: čipka, nizanje perli.	Okvirni broj sati: 3
Prethodna znanja	Poznavanje različitih vrsta perlica. Heklanje.	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice.	<p>Vrste narodnog nakita, značenje pojedinog nakita.</p> <p>Vrste perli, tipovi, veličine. Vrste niti za nizanje: žica, najlon za udice, konac. Alati: igla za nizanje perli, škare, ljepilo, kliješta, razboj (za nizanje perli).</p> <p>Razvijanje fine motorike.</p> <p>Razvijanje strpljivosti, samokontrole.</p> <p>Razvijanje kreativnosti.</p>	

Upoznavanje tekstilne struke, profesionalno usmjeravanje.	
Znanja i vještine	Korelacija
Osnove nizanja perli. Jednostruko nizanje, lančić od perli, cvjetni uzorak, izrada perlica. Tehnika dvostrukog nizanja. Životinjske figure od perlica. Nizanje perlica. Izrada jednostavnog nakita od čipke.	<i>Poznavanje zavičaja: Nakit vezan uz mađarske narodne nošnje.</i>
Ključni pojmovi/ pojmovi	Perle, niska perli, ogrlica od perli, vez s perlama, igla za nizanje perli, uplitanje perli pomoću okvira za tkanje, narodni nakit.

Tematska jedinica	9. Rad s komušinom	Okvirni broj sati: 2
Prethodno znanje	Višenamjenska upotreba komušine (lišće u koje je umotan kukuruz).	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice.	Razvijanje kreativnosti i rada ruku (spretnosti). Iskoristivost komušine u svakodnevnom životu. Mogućnosti izrade igračaka, podmetača za posude, otirača za noge, kutija, košara, ali i nakita.	
Znanja i vještine	Korelacija	
Prikupljanje i skladištenje komušine. Okretanje, uvijanje, pletenje vezano uz izradu predmeta karakterističnih za igračke i obilježavanje važnih datuma. Izrada cvijeća od komušine. Uvijanje komušine. (lišće se kida u trake, gornji rub oštro se reže kako bi ga lakše bilo uvijati.) Izrada životinjskih figura.	<i>Poznavanje prirode: Porijeklo biljke kukuruz, svojstva, uporaba. Poznavanje zavičaja, glazbena kultura: komušanje.</i>	
Ključni pojmovi/ pojmovi	Kukuruz, komušanje, komušina.	

Tematska jedinica	10. Rad s cvijećem	Okvirni broj sati: 3
Prethodno znanje	Cvijeće u vrtu (učionicama). Razne biljke vezane uz određena godišnja doba. Jednogodišnje i dvogodišnje ljetne biljke. Dijelovi biljaka sa cvijećem.	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	Rezano cvijeće, rezano zelenilo, suho svijeće, ukrasno cvijeće u teglama. Osnove izrade vijenaca. Osjećaj za estetiku, prostor, boje. „Radost darivanja” – izrada darova, darivanje. Upoznavanje sa cvjećarskom strukom (cvjećar, prodavač	

	cvijeća), profesionalna orijentacija.	
Znanja i vještine	Korelacija	
Izrada adventskog vijenca. Značenje adventskih svijeća. Stvaranje blagdanskih ugođaja. Pšenica na Svetu Luciju. Ukrasi za vrata, kucala za vrata, izrada ukrasa za stol od sezonskih biljaka (prema godišnjem dobu) tijekom cijele godine. Pletenje cvijeća. Cvjetni vijenac za Duhove.	<i>Književnost,</i> <i>poznavanje zavičaja:</i> <i>Proljetni narodni običaji.</i> <i>Lutka za spaljivanje.</i> <i>Narodni običaji vezani uz Duhove.</i> <i>Paljenje adventskih svijeća.</i> <i>Priroda:</i> <i>Biljke</i>	
Ključni pojmovi/ pojmovi	Rezano cvijeće, suho cvijeće, cvijeće u teglama, osnova za vijenac, svijeća- lučica, traka, papir za umotavanje, ukrasno umotavanje, umjetno i svileno cvijeće, ukras za vrata, kucalo za vrata.	

Tematska jedinica	11. Filcanje	Okvirni broj sati: 3
Prethodno znanje	Materijali životinjskog porijekla. Uočavanje vune za filcanje, njena svojstva, namjena. Znanje o jurtima.	
Odgojno-obrazovni ciljevi tematske jedinice	Razvijanje kreativnosti. Razvijanje fine motorike. Filc kao tkanina lutajućih nomada. Odlična moć upijanja filca.	
Znanje i vještine	Korelacija	
Tehnika filcanja. Izrada manjih predmeta od filca (npr.: loptica od filca, torbica, figurice). Čišćenje vune pomoću tople vode i sapuna. Vuna se od tople vode skuplja, utrljavanjem i utiskivanjem niti se međusobno prepliću. Filcanje iglom: suha vuna tretira se iglom za filcanje. Mogućnosti uzorkovanja (ukrasi od špage, našiveni ukrasi)	<i>Povijest:</i> <i>Upotreba filca od strane mađarskih predaka (odijevanje, jurte).</i> <i>Geografija:</i> <i>travnate ravnice,</i> <i>ovčarstvo.</i>	
Ključni pojmovi/ pojmovi	Vuna (u boji, prirodna (sirova) boja), topla voda, sapun, šablona, škare, igla za filcanje, ovčarstvo, jurta, nomadski narodi.	

Tematska jedinica	12. Rad s drvetom, rad s prućem i šibljem (pletenje košara, papira, slame, rafije)	Okvirni broj sati: 4
Prethodno znanje	Područja iskoristivosti drveta. Drvo kao glavni materijal.	

	<p>Prednosti drvenih igračkaka, predmeti od drveta u svakodnevnom okruženju. Prikupljanje pruća i šiblja, mogućnosti njihova korištenja. Uzgajanje žitarica. Mogućnosti korištenja slame i rafije.</p>
<p>Odgojno-obrazovni ciljevi nastavne jedinice</p>	<p>Isprobati jednostavne tehnike rezbarenja i obrade drveta. Alati koji se koriste u radnom procesu i njihovo korištenje. Osposobiti se za odgovorno, precizno i koncentrirano djelovanje. Izvršavanje jednostavnih radnji vezanih uz pletenje i rezbarenje. Upoznavanje sa strukama iz drvnog sektora poput stolara, kolar, bačvara, profesionalna orijentacija.</p>
<p>Znanja i vještine</p>	
<p>Poznavanje domaćih vrsta drveta, sastav drveta, svojstva. Kategorizacija predmeta od drveta prema obliku, sastavu, načinima obrade i ukrašavanja. Alati i strojevi u drvenoj industriji. Tokarenje, drvene igračke. Slama i predmeti od slame (žetveni vijenac, životinjske figure). Pletenje pruća, ograda od pruća, modeliranje kuća od pruća.</p>	<p>Korelacija</p> <p>Poznavanje zavičaja, etnografija, likovna kultura: Karakteristike pastirskog rezbarenja Regionalne posebnosti: Djelatnosti obitelji Kaptoli</p>
<p>Ključni pojmovi/ pojmovi</p>	<p>Domaće vrste drveta, blanjalica, stolar, kolar, bačvar, slama, rafija, pruće, šiblje, žetveni vijenac, klasje, drvorezac. Izdržljivost, koncentracija, preciznost.</p>

KALENDAR PRAZNIKA I BLAGDANA

LJETO-JESEN

Važni datumi, blagdani – narodni običaji	Povezane rukotvorine / djelatnosti
<p><u>Žetvene svečanosti</u></p> <p><u>Berbe</u></p> <p><u>Pastirski blagdani</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Miholje - 29. rujna – Sveti Vendelin - 20. listopada – Sveti Demetrije - 26. listopada – Martinje - 11. studenoga <p><u>Svi sveti</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> – vijenac od žita – pečenje kruha – rad s komušinom – figure od plodova – otisci lišća – priprema mošta – rad s cvijećem, ukras za vrata – filcanje – pletenje košara – rad s papirom – rad s glinom (vjetrena zvona) – šivanje – lampa od bundeve – izrada svijeća – izrada kućica/hranilica za ptice

ZIMA

Važni datumi, blagdani – narodni običaji	Povezane rukotvorine / djelatnosti
<p><u>ADVENT (25. studenoga - 24.prosinca)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Sveta Kata - 25. studenoga – Sveti Andrija - 30. studenoga – Sveta Barbara - 4. prosinca – Sveti Nikola - 6. prosinca – Sveta Lucija - 13. prosinca <p><u>BOŽIĆNA DVANAESTODNEVNICA (25. prosinca - 6. siječnja)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Božić – Sveti Stjepan - 26. prosinca – Sveti Ivan - 27. prosinca – Sveti mladenci - 28. prosinca – Silvestrovo - 31. prosinca – Nova godina - 1. siječnja – SVETA TRI KRALJA - 6. siječnja 	<ul style="list-style-type: none"> – adventski vijenac – svijećnjak – izrada svijeća – rad s papirom (čestitke, ukrasi) – pšenica na Svetu Luciju – medenjaci – ukrasi od tijesta, sode bikarbone – lončarstvo, rad s glinom – prašćići za sreću – izrada predmeta koji proizvode zvuk – izrada darova

PROLJEĆE

Važni datumi, blagdani – narodni običaji	Povezane rukotvorine / djelatnosti
<p><u>POKLADJE (6. siječnja – Od Bogojavljenja/Sveta tri kralja do Pepelnice/Čiste srijede)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Sveti Blaž/Vlaho - 3. veljače – Sveti Grgur - 12. ožujka <p><u>Uskrsni blagdani (Od Pepelnice do Bijele nedjelje)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Cvjetna nedjelja – Veliki tjedan – Uskrs – uskrsna nedjelja, uskrsni ponedjeljak <p><u>VRIJEME DUHOVA (Od Bijele nedjelje do sredine lipnja)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Bijela nedjelja – nedjelja nakon Uskrsa – Sveti Juraj - 24. travnja – Duhovi - 50. dan po Uskrsu – Sveti Filip i Jakov - 1. svibnja 	<ul style="list-style-type: none"> – pečenje kolača – izrada maski – maske od papira – filcanje jaja – bojanje jaja – drvo/grane ukrašene jajima – vezanje cvijeća (ukras za vrata) – izrada vjenčića (Kraljica Duhova) – izrada cvijeća od različitih materijala – izrada glinenih posuda – rad s papirom – šivanje – izrada čipke, heklanje, kukičanje

Očekivani ishodi:

- Učenici poznaju široki spektar tradicionalnih obrtničkih djelatnosti. [Domaćih proizvođača.](#)
- Učenici ispravno, uspješno i sigurno koriste alate i sredstva potrebna za rad.
- Raspolažu potrebnim znanjima o prirodnim materijalima i načinima njihova korištenja.
- Dobro poznaju procese i faze rada u obrtništvu (dizajniranje, odabir materijala i tehnike, izradu, ukrašavanje).
- Učenici samostalno izrađuju predmete koristeći se jednostavnim tehnologijama.
- Izložba i sajam koji će predstaviti učenička postignuća tijekom godine.

Korištena literatura:

Bárány Mara: Csuhémunkák (2009; CSER Kiadó)

Bede Béla: Magyar népi kézművesség (2017; Corvina Kiadó Kft.)

Beke Mari: 77 magyar népi játék (2017; Corvina Kiadó Kft.)

Csupor István - Csuporné Angyal Zsuzsa: Fazekaskönyv (1998; Planétás Kiadó)

Ellen Kharade: Gyors és ötletes nemezelés (2009; Sanoma Budapest Kiadói Zrt.)

Rita Taylor: Horgolás: 200 kérdés és válasz (2012, GABO Könyvkiadó)

Tószegi Judit: Batikolás (2012; CSER Kiadó)

Makoldi Sándorné: Tojásfestés hagyományosan (2005; CSER Kiadó)

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei: 2. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára / Technika, életvitel és gyakorlat

<https://www.youtube.com/watch?v=Seg9O89zZbE>

<https://www.youtube.com/watch?v=jDqrmUk6aNkú>

<https://www.youtube.com/watch?v=sM2XLrGfmYY>

<https://www.youtube.com/watch?v=InyB-XxcXaw>

<https://www.youtube.com/watch?v=FqQAjkZOBeY>

<https://www.youtube.com/watch?v=U-78MdUuXqg>

<https://www.youtube.com/watch?v=E3IEDIxQ78>